

W0.095.6.2016

KOMENDANT GŁÓWNY
PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

BKSW-I-092/14 - 9 /16

Kpt. D. Kępczyński
02.12.2016

Warszawa, 28 listopada 2016 r.

WT
Do realizacji
2016.12.01

Egz. Nr1.....

Pan
st. bryg. mgr inż. Jacek STAŚKIEWICZ

Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki
Państwowej Straży Pożarnej
w Szczecinie
ul. Firlika 9/14
71-637 Szczecin

WPEŁNIŁO - WYŚLANO
Kancelaria Ogólna KW PSP
w Szczecinie
Dnia 2016-12-01
Ilość załączników
Podpis

Handwritten signature

Szanowny Panie Komendanczy,

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli w trybie zwykłym, ujętej w rocznym planie kontroli realizowanych przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej w 2016 r., na temat: *Sprawowanie nadzoru przez komendantów wojewódzkich PSP nad realizacją zadań z zakresu przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny służby w podległych jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej*, przeprowadzonej w dniach od 20 do 23 września 2016 r. w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie¹ z siedzibą przy ul. Firlika 9/14, 71-637 Szczecin.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092)² w związku z art. 9 ust 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. z 2016 r., poz. 603 ze zmianami) przez zespół kontrolerów Komendanta Głównego PSP, w składzie:

- bryg. w st. spocz. mgr inż. Waldemar Bodych, starszy specjalista w Biurze Kontroli, Skarg i Wniosków KG PSP, kierownik zespołu, posiadający upoważnienie Nr 22/2016 z dnia 15 września 2016 r.³,
- kpt. mgr inż. Łukasz Król, starszy specjalista ds. bhp w Biurze Kadr i Organizacji KG PSP, posiadający upoważnienie Nr 23/2016 z dnia 15 września 2016 r.⁴

Zespół przeprowadził kontrolę w KW PSP w Szczecinie zgodnie z programem kontroli znak BKSW-I-092/14-6/16 z dnia 16 września 2016 r.⁵.

¹ Zwana dalej KW PSP lub Komendą Wojewódzką PSP

² Zwana dalej ustawą o kontroli w administracji rządowej

³ Dowód: akta kontroli str. 1

⁴ Dowód: akta kontroli str. 2

Celem kontroli była ocena prawidłowości sprawowanego przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP nadzoru nad przestrzeganiem zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny służby w jednostkach organizacyjnych PSP województwa zachodniopomorskiego.

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- 1) organizowanie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy/służby, w tym aktualnych szkoleń okresowych/wstępnych z dziedziny bhp;
- 2) nadzorowanie zorganizowania służby bhp i odpowiedniego zatrudnienia na stanowiskach ds. bhp;
- 3) nadzorowanie prowadzenia rejestru wypadków i dokumentacji powypadkowej;
- 4) ocena ryzyka zawodowego;
- 5) współdziałanie ze służbą medycyny pracy, w tym monitorowanie wykonywania przez strażaków profilaktycznych badań lekarskich.

Kontrolą został objęty okres od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. 19 września 2016 r.

Ocena działalności objętej zakresem kontroli.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokumentacji źródłowej, sprawowanie przez Zachodniopomorskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP nadzoru nad przestrzeganiem zasad dotyczących bezpieczeństwa i higieny służby w jednostkach organizacyjnych PSP województwa zachodniopomorskiego oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami. Przedstawione poniżej nieprawidłowości ustalone w czasie kontroli, dotyczyły prowadzenia postępowań powypadkowych w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie, a także wykazane zostały w związku ze sprawdzeniem dokumentacji powypadkowej sporządzonej w Komendzie Miejskiej PSP w Szczecinie.

W toku kontroli dokonano następujących ustaleń:

I. Organizowanie szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy/służby, w tym aktualnych szkoleń okresowych/wstępnych z dziedziny bhp.

W ramach sprawdzenia dokumentacji wskazanych strażaków nie wykazano braku aktualnych szkoleń okresowych z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy⁶.

Szkolenia okresowe dla funkcjonariuszy oraz pracowników cywilnych przeprowadzane były przez zewnętrzne firmy szkoleniowe, według aktualnych potrzeb zgłaszanych przez KW PSP oraz KM PSP w Szczecinie. Formy szkolenia dostosowywano do grupy osób ze względu na zajmowane stanowiska, z podziałem na: kierowników jednostek organizacyjnych, osoby kierujące pracownikami, robotnicze, szczególnie niebezpieczne – podział bojowy, administracyjno – biurowe oraz dla pracowników służby bhp⁷.

⁵ Dowód: akta kontroli str.3-10

⁶ Dowód: akta kontroli str.11-45

⁷ Dowód: akta kontroli str.11-45

II. Nadzorowanie zorganizowania służby bhp i odpowiedniego zatrudnienia na stanowiskach ds. bhp.

Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP uwzględnił w regulaminie organizacyjnym Komendy Wojewódzkiej PSP w Szczecinie zadania dotyczące bezpieczeństwa i higieny służby i pracy. Realizacja zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie organizacji i metod pracy na stanowiskach służby i pracy w KW PSP w Szczecinie należy do zakresu działania Sekcji Kwatermistrzowskiej, Techniki i Transportu. Wykonywanie zadań z zakresu służby bhp zostały powierzone kpt. Dariuszowi Kempistemu.⁸

W Komendzie Miejskiej PSP w Szczecinie zadania służby bhp realizuje Pani Elżbieta Kaczmarek, zatrudniona na samodzielnym stanowisku pracy ds. bhp⁹ i podlega bezpośrednio Komendantowi Miejskiemu PSP w Szczecinie¹⁰.

W jednostkach organizacyjnych PSP objętych kontrolą z obszaru województwa zachodniopomorskiego, dostosowano zakresy czynności osób realizujących zadania służby bhp do obowiązujących przepisów prawnych. Osoby te posiadają aktualne szkolenie okresowe dla pracowników służby bhp oraz odpowiednie kwalifikacje zawodowe do prowadzenia spraw z zakresu bhp.

III. Nadzorowanie prowadzenia rejestru wypadków i dokumentacji powypadkowej.

W jednostkach organizacyjnych PSP województwa zachodniopomorskiego objętych sprawdzeniem, opracowano rejestr wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby na podstawie art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. *o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą* (Dz. U. z 2014 r., poz. 616 i poz. 1199). W jednostkach tych prowadzone były postępowania powypadkowe, a w materiałach źródłowych objętych sprawdzeniem znajdowały się dokumenty potwierdzające tok ich przeprowadzenia.

Kontroli poddano protokoły powypadkowe sporządzone w:

1. KW PSP Szczecin – protokoły nr: 1/2015¹¹, 2/2015¹², 3/2015¹³.
2. KM PSP Szczecin – protokoły nr: PBHP-131/04/2015,¹⁴ PBHP-131/08/2015,¹⁵ PBHP-131/16/2015¹⁶, PBHP-131/18/2015¹⁷, PBHP-131/20/2015¹⁸, PBHP-131/23/2015¹⁹, PBHP-131/26/2015²⁰.

⁸ Dowód: akta kontroli str.57-65

⁹ Dowód: akta kontroli str.46-51

¹⁰ Dowód: akta kontroli str.52-56

¹¹ Dowód: akta kontroli str.66-94

¹² Dowód: akta kontroli str.95-103

¹³ Dowód: akta kontroli str. 104-115

¹⁴ Dowód: akta kontroli str.116-123

¹⁵ Dowód: akta kontroli str.124-132

¹⁶ Dowód: akta kontroli str.133-140

¹⁷ Dowód: akta kontroli str.141-147

¹⁸ Dowód: akta kontroli str.148-156

¹⁹ Dowód: akta kontroli str.157-164

Ustalenia dotyczące sprawdzonych postępowań powypadkowych, w ramach których wskazano nieprawidłowości:

1. KW PSP Szczecin:

- a). Protokół nr 1/2015: nie spełniono wymogu bezzwłoczności powołania komisji powypadkowej przez kierownika jednostki organizacyjnej PSP, w której funkcjonariusz pełnił służbę. Wypadek zgłoszono w dniu 9 listopada 2014 r., a komisję powypadkową powołano w dniu 9 stycznia 2015r.
- b). Protokół nr 3/2015: brak podpisu członka komisji powypadkowej na dokumencie wyjaśnień poszkodowanego oraz świadka. Członek komisji powypadkowej - nieobecny w czasie składania wyjaśnień przez poszkodowanego oraz świadka wypadku, powinien zapoznać się z aktami postępowania dokumentującymi przebieg i wynik tych czynności, i potwierdzić ten fakt podpisem oraz oznaczeniem daty.

2. KM PSP Szczecin:

- a). Protokół nr PBHP-131/26/2015: brak podpisu członka komisji powypadkowej na dokumencie wyjaśnień poszkodowanego oraz na protokole powypadkowym. Członek komisji powypadkowej - nieobecny w czasie składania wyjaśnień przez poszkodowanego oraz świadka wypadku, powinien zapoznać się z aktami postępowania dokumentującymi przebieg i wynik tych czynności, i potwierdzić ten fakt podpisem oraz odpowiednią datą. Wymogiem ustawy jest również złożenie podpisu przez wszystkich członków komisji powypadkowej na protokole powypadkowym.

3. We wszystkich postępowaniach powypadkowych objętych sprawdzeniem:

- a). w protokołach w pkt. 5 brakowało prawidłowego uzasadnienia wypadku, który zgodnie z ustawą powinien spełniać cztery przesłanki wypadku: nagłość, przyczynę zewnętrzną, związek ze służbą oraz powodować uraz lub śmierć;
- b). nie potwierdzono faktu oględzin miejsca wypadku; zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, komisja powypadkowa powinna sporządzić dokument oględzin miejsca wypadku, a w przypadku gdy przeprowadzenie tej czynności stało się bezprzedmiotowe, komisja powypadkowa powinna wskazać przyczyny odstąpienia od wykonania oględzin.

Komisję powypadkową w KM PSP w Szczecinie powołano zarządzeniem²¹ nr 3/2014 z dnia 15 maja 2014 r. na czas nieokreślony. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi regulującymi sprawy wypadków w związku ze służbą, komisję powypadkową powinno powoływać się każdorazowo po zdarzeniu wypadkowym, a przewodniczącym komisji powinien być pracownik służby BHP. W przypadku KM PSP w Szczecinie przewodniczącym zespołu był Zastępca Komendanta Miejskiego PSP w Szczecinie, a nie pracownik służby bhp. Ponadto w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych

²⁰ Dowód: akta kontroli str. 165-172

²¹ Dowód: akta kontroli str. 173

przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą w ww. zarządzeniu wskazana została nieaktualna podstawa prawna.

Odpowiedzialność za wykazane w toku kontroli nieprawidłowości związane z przeprowadzeniem postępowań powypadkowych w Komendzie Wojewódzkiej PSP w Szczecinie oraz Komendzie Miejskiej PSP w Szczecinie ponosili kierownicy tych jednostek. Przyczyną była niewłaściwa interpretacja przepisów prawnych. Nie ustalono, aby wystąpiły negatywne skutki tych nieprawidłowości.

IV. Ocena ryzyka zawodowego.

W jednostkach organizacyjnych PSP z obszaru województwa zachodniopomorskiego objętych sprawdzeniem, przeprowadzono ocenę i odpowiednio dokumentowano ryzyko zawodowe występujące na stanowiskach pracy pod kątem występujących zagrożeń. Na ich podstawie opracowano *Karty oceny ryzyka zawodowego* dla poszczególnych stanowisk występujących w komendach.²²

V. Współdziałanie ze służbą medycyny pracy, w tym monitorowanie wykonywania przez strażaków profilaktycznych badań lekarskich.

Jednostki organizacyjne PSP województwa zachodniopomorskiego współpracowały z właściwą terytorialnie służbą medycyny pracy²³.

W dokumentacji objętej sprawdzeniem nie stwierdzono braku aktualnych i terminowo wykonanych okresowych badań lekarskich strażaków jednostek organizacyjnych PSP województwa zachodniopomorskiego.

Wnioski i zalecenia.

Kierując się powyższymi ustaleniami i ocenami, przekazuję Panu Komendantowi następujące wnioski i zalecenia do wykonania:

- 1) komisje powypadkowe powoływać każdorazowo i bezzwłocznie po wystąpieniu (zgłoszeniu) wypadku w służbie,
- 2) na przewodniczącego komisji powypadkowej powoływać pracownika służby bhp,
- 3) w podległych jednostkach organizacyjnych PSP zwiększyć nadzór nad przestrzeganiem zasad prowadzenia postępowań powypadkowych, określonych ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 r. o świadczeniach odszkodowawczych przysługujących w razie wypadku lub choroby pozostających w związku ze służbą²⁴, w tym:

²² Dowód: akta kontroli str.174-181

²³ Dowód: akta kontroli str.182-188

²⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 616 i poz. 1199

- zachowywać terminowość prowadzenia postępowania powypadkowego oraz bezzwłocznie powiadamiać kierownika jednostki organizacyjnej o zaistnieniu wypadku,
- potwierdzać podpisem wraz z oznaczeniem daty fakt wniesienia uwag i zapoznania się z protokołem powypadkowym przez świadków i członków komisji powypadkowej,
- określać prawną kwalifikację wypadku,
- obowiązkowo przeprowadzać oględziny miejsca wypadku, a w przypadku odstąpienia od ww. czynności wskazać przyczyny.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej uprzejmie proszę Pana Komendanta o przedstawienie informacji o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania, albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w terminie do **31 stycznia 2017r.**

z pozdrowieniami

Suski
nadbryg. Leszek SUSKI

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1- Zachodniopomorski Komendant Wojewódzki PSP

Egz. Nr 2 - a/a

Kopię otrzymuje: Dyrektor DKSiW MSWiA

WB